

Déli Hírlap

MEGJELENÉSHEZ ÉS KIADÓHIVATALA Timisoara-Beiváras,
Csimenyi-utca 4. szám. • Telefon este 9 óráig 2-52, asom-
nap 18. vagy 2-52. szám. • ELŐFIZETÉSI ÁRAK KÜLFÖLDÖN:
havasitani 110 Lei, negyedévre 230 Lei, félre 400 Lei
és egész évre 720 Lei vagy oszlokkal egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

ELŐFIZETÉSI ÁRAK TEMESVÁROTT ÉS VIDÉKEN KÜLFÖLDÖN:
MEGJELENÉS: havasitani 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félre 400 Lei, egész évre 720 Lei. • KÖRÍZTÍVISELŐK, valamint állami nyugdíjassal részre: havasitani 60 Lei, egy negyedévre 120 Lei, egy félre 230 Lei és egy egész évre 400 Lei

VI. ÉVFOLYAM * 226. SZÁM

TIMISOARA, 1930 OKTÓBER 4, SZOMBAT

ARA 4 LEI, BUKARESTBEN 5 LEI

AZ ORSZÁGOS MAGYAR PART DIÁKSEGÉLYZŐ MOZGALMA. A magyar kisebbség fontos érdeke, hogy gondoskodjék a magyarság szellemi életének utánpótlásáról. A magyar gyetemi hallgatók szorgalmasan tanulnak az ország különböző egyetemén, azonban segíteni kell őket abban, hogy tanulmányaikat be is fejezhessék. A magyar egyetemi hallgatók legtöbbször szegények és azért a magyar társadalomnak és a magyar intézményeknek kötelessége, hogy tanulásukat a maga adományaival lehetővé tegye. Az Országos Magyar Párt, miként az előző években, ez idén is megindította a diákszegélyező mozgalmat és minden magyart arra kér, hogy ezt támogassa. Adományok az Országos Magyar Párt címére — Cluj, Moștiori-ut 18 — küldhetők.

ROMÁNIAT SÉRTŐ NÉMET REVÜ. A berlini román követség arra kérte a rendőrséget, hogy tiltassa be Quirek legújabb revüjének előadását. A revü néhány nap óta van műsoron a Nelson-színházban és Károly román király hazatérését és az azzal kapcsolatos eseményeket tárgyalja. A román követség szerint a revü sértő a román királyi családra. A színházigazgató azt állítja, hogy ma már az uralkodóházak nem sértődhetnek meg rajta, ha a színpadon kigúnyolják és tiltakozik a revü betiltása ellen. Az ügyet áttették a külügyminisztériumhoz, amely úgy rendelkezett, hogy a revüt bizott-ság nézi meg és az mondja majd ki, hogy a darab valóban sértő-e a román dinasztíára.

NOVEMBER 9-ÉN VÁLASZT AUSZTRIA. Vaugoin, az új osztrák miniszterelnök, tegnap nyilatkozatot tett a Neues Wiener Journal tudósítója előtt és ekkor programjáról a következőket mondotta: — Arra törekszem, hogy Ausztriában a hazát szerető köröket egyesítem a választási harcban, amelyben elsősorban a marxizmus ellen küzdünk. A harcban a kormány mindenkit szívesen lát, aki jó hazafi, de aki elárulja, vagy cserbenhagyja Ausztriát, az sorsát ki nem kerülheti, bármilyen hitet vall is. Mihas szövetségi elnök tegnap késő éjjel írta alá a szövetségi kormány által ajánlott dekrétumot, amely az osztrák nemzeti tanácsot feloszlatta. A dekrétum semmitsem mond az új választás napjáról, de kétségtelennek tartják, hogy az osztrák választások november kilencedikén mennek végbe.

A patriárka tiltakozik a kultuszminiszterhez intézett levelében új püspökségek felállítására ellen

Nagybányáról jelentik, hogy Zombory László dr. a bukaresti érseki egyházmegye kanonokja, Nagybányára érkezett és magával hozta Breban Sándor görög katolikus főesperesnek kanonokká való kinevezését. Breban Sándor kanonok, aki kamarai képviselő, jelenleg Nagybánya város főpolgármestere is. Egyházi körökben a kanonoki kinevezés nagy feltűnést kelt, mert ez az első eset, hogy római katolikus érsek kanonokká nevez ki görög katolikus papot. Bukaresti jelentés szerint ez a kanonoki kinevezés összefüggésben áll azzal, hogy a kormány Nagybányán görög katolikus püspökséget akar felállítani, amelynek élére Breban Sándort szándékozik állítani.

Christea Miron patriárka az esettel kapcsolatosan levelet intézett a kultuszminiszterhez és többek között ezeket mondja: — Olvasom az ujságokban, hogy

a kormány új görög katolikus püspökséget akar alapítani. Nem avatkozom bele a görög katolikus egyház belső ügyeibe, de hivatkozom a kultusztörvényre, amely azt mondja, hogy az állam az egyes vallásfelekezetet számarányuk szerint részesíti anyagi támogatásban. A görög katolikus egyház, amelynek Erdélyben nagy vagyoni vannak, számarányán felül élvezti ezt az állami támogatást. A bukaresti egyházmegye területén háromszor annyi görög keleti él, mint amennyi görög katolikus az egész ország területén van. És ennek ellenére a görög katolikusoknak mégis öt püspökségük van és most akarnak egy hatodikot létesíteni. Megvallom most őszintén, hogy ezért tiltakoztam mindig a konkordátum ellen, mivel azt az állam érdekeivel ellenkezőnek láttam és régenskoromban nem is irtam alá. A kormány nem tartja be a kultusztörvényt, amikor minduntalan

új püspökségeket állít föl. Hozzájárult ahhoz, hogy a reformátusok Nagyváradon, a magyar evangélikusok pedig Aradon állítsanak új püspökséget és ezeket a püspökségeket az állam támogatja. Most aztán még egy új görög katolikus püspökséget is akarnak létesíteni. Felhívom a kormány figyelmét, hogy ezt ne tegye és ne adja meg a hozzájárulását ehez, mivel a rengeteg teher alatt nyögő ország pénze nem arra való, hogy azt így költsék el. Az egyes vallások az államtól csak számarányukhoz képest támogathatók.

Politikai körökben úgy látják, hogy ez a levél, amely élénk feltűnést keltett, a kormány ellen irányul, mivel annak vezetői a görög katolikus valláshoz tartoznak. Ugyancsak magyarázatot ad a levél arra vonatkozólag is, hogy a konkordátum ratifikálása miatt huzódott olyan sokáig.

Ékszeres családok szélhámos társasága a családi ékszerek meséjével sok embert becsapott

A budapesti törvényszék közel három heti tárgyalás után tegnap mondtó ítéletet érdekes ékszeres csalási ügyben. A vádlottak egyike Igaz Sándor, Kossuth Lajos-utcai ékszerész, aki annak idején Aradról származott föl a magyar fővárosba és akit Temesvárott is igen sokan ismernek. A fondorlatos csalásokat, amelyek Igazt és társait a bíróság elé juttatták, Kaufmann Gyula és Ländler István eszelték ki. Fölkerestek olyan gazdag embereket, akikről tudták, hogy szoktak pénzkiszolgálással foglalkozni és előadták, hogy van egy gazdag nagykereskedő megbízójuk, aki szorult anyagi helyzetbe került és sürgős kölcsönre volna szüksége. A megszorult kereskedő — mondotta — hajlandó családi ékszereit kézi zálogként odaadni. A megszorult kereskedő szerepét Perl Dániel ékszerész játszotta. Ezzel együtt elmentek a kiszemelt áldozathoz és ott átadtak egy csomó ékszert, amelyről azt állították, hogy igen értékes. A kölcsönző rendszerint azt kívánta, hogy az ékszereket megbecsültethesse. Ezt a kívánságát természetesen a legnagyobb készséggel siettek teljesíteni

és megkérdezték tőle, jó lesz-e, ha az ékszereket Igaz Sándorral becsültetik meg? A kölcsönző erre mindenkor igent mondott, mert a Kossuth Lajos-utcai előkelő ékszerész egész Budapest jól ismeri és senki nem kételkedett becsületességében. Erre Kaufmann, Ländler és Perl a kölcsönzővel együtt elmentek Igaz Sándorhoz és megmutatták ott az ékszereket. Nem tagadták azt sem, hogy az ékszereket azért becsültetik meg, mert kölcsönt akarnak azokra. Igaz Sándor nagy elragadtatással szemlélte az eléje tett ékszereket és kijelentette, hogy hajlandó volna azokat megvásárolni. Perl Dániel, aki nagyszerűen játszott a megszorult kereskedőt, elütastotta magától az ajánlatot és kijelentette, hogy a világ minden kincsért sem válik meg családi ékszereitől, hanem csak kölcsönt kíván azokra. Igaz Sándor sajnálkozott, hogy nem vásárolhatja meg az ékszereket és azután megbecsülte azokat. A pénzkölcsönző hallva, hogy az ékszereknek milyen nagy értékük van, készséggel adta meg azokra a kért kölcsönt. Mikor azonban a kölcsön határideje lejárt, a megszorult nagykereskedő nem

jelentkezett, hogy családi ékszereit kiváltsa. A pénzkölcsönző kereste az adóst a megadott címen, de nem találta. Erre elhatározta, hogy az ékszert a megállapodás értelmében eladja. Az eladásnál aztán kiderült, hogy az ékszerek a tizedét sem érték meg annak, amennyire azokat becsülték.

Sorra következtek a feljelentések és most tárgyalásra került a sor. A tárgyaláson egész sor esetet tárgyaltak le egymásután és minden esetben kiderült a család: A bíróság tegnap hirdette ki az ítéletet és Kaufmann Gyulát, a család értelmi szerzőjét két évfolyamra, Ländler Istvánt egy évfolyamra, Perl Dánielt és Igaz Sándort nyolc-nyolc havi börtönrre ítélte. Az elítéltek felebbztek.

FELISMERTÉK A KÖZÖS VEZÉRELT. Finnországban tegnap kezdődött meg a két napos parlamenti választás. Már most is meg lehet állapítani, hogy a szavazáson a polgárság sokkal nagyobb tömegekben vesz részt, mint az előző választásokon. Az egész polgárság összefogott, hogy a kommunista szervezeteket szavazataival óriási fölényével elsöpörje.

A Bánság villamosítása a Temesvár városának tett három ajánlat és ezek tárgyilagos megvilágítása

Írta: Ludvig Géza, okl. gépészmérnök

A Bánság villamosítása ügyében egyre több ujságcikk jelenik meg, azonban a nagyközönség egyes tendenciozus ujságcikkén kívül érdemleges tájékoztatást nem nyert. Mint a városi villamos telepnek közel két évtizeden át volt mérnöke, szeretném a kérdést tárgyilagosan megvilágítani.

A Bánság elektrifikálására — tudomásom szerint — három alternatív ajánlat futott be. Az első alternatíva szerint ajánlattevő cég egy külön új centrálé felépítésével kívánja az elektrifikálást megoldani, feltételül azonban kiköti, hogy a centráléba többek között Temesvár városa is bekapcsolódik. Ugyanezen cég ajánlatának második alternatívájában a kérdés megoldását úgy tervezi, hogy

átvenné a városi telepet és e telepről látná el úgy Temesvárnak, mint a környékbeli községeknek áramszükségletét.

A harmadik alternatíva az elektrifikálást úgy oldaná meg, hogy a vállalkozó az általa kiépítendő hálózat részére a városi telepről venné meg a szükséges áramot anélkül, hogy a telep üzemének és ügykezelésének önállóságát veszélyeztetné.

Az első alternatíva, mely szerint telepünk az ujonnan építendő centráléból volna köteles áramszükségletét fedezni, csak abban az esetben képezhetné tárgyalás anyagát, ha e szállított áram egységára — hozzászámítva a szükséges tartalékszámítást költségeit is — olcsóbb lenne mint a telep által termelt áram önköltségi ára. Teljesen kizártnak kell azonban tekintenünk ennek lehetőségét az esetre, ha az önköltségi ár kalkulációjánál a vízerőmű által termelt kb. 6 millió kilowattórát is figyelembe vesszük, mert e tekintélyes teljesítményt a már teljesen leirt vízerőműnél ma már csak a lényegtelen személyzeti üzemeltetési terhelik.

Nem látom tehát szükségét fenforogni annak, hogy a város drágábban vegyen áramot egy idegen centrálétól, amikor azt saját üzemében olcsóbban termelheti.

Az ajánlatok második alternatíváját, mely a városi telep bekebelezésével kívánja a kérdést megoldani, a város érdekeinek szempontjából egyenesen katasztrofálisnak kell tartanom. Mert mit jelentene tulajdonképpen ez az átvétel? Azt, hogy a város odaadná a biztos jövedelmű és mindenkor arany valutát reprezentáló üzemét egy minoritások részvénypakettéért, melynek hozadéka mindenestre ama magánérdekeltségtől függne, amelyik a mindenkori részvénytöbbség felett rendelkezik. Ily célra Temesvár közel 50 esztendő óta üzemel fel nem áldozható. Ha a város megkapná is a telepnek mai teljes kereskedelmi értékét és garantáltatná a jelenleg kimutatható és évente emelkedő évi haszon, még az esetben sem volna a telep átadható, mert egy városi kezelésben levő villamos üzemnek nemcsak az a

rendeltetése, hogy direkt hozzájáruljon a városi terhek részbeni viseléséhez, más szóval az adózó polgárság részbeni tehermentesítéséhez,

hanem városi gazdaságpolitikai szempontból egyéb indirekt feladata is van. Elsősorban oly mindenkor arany valutájú ingatlan reprezentál, mely bármikor zálogul szolgál egy a város részéről bármily célra szükséges kölcsön felvételénél, mely tényállás egyfluktuáló értékű részvénypakettre nézve nem állhat fenn. Másodszorban pedig, minthogy nálunk az egész városnak ipara és kereskedelme, továbbá majdnem az összes

A város maradjon ura telepének

A harmadik alternatíva szerint a bánsági hálózathoz a városi telepből vennék meg az áramot. E megoldás a város érdekeire való tekintettel elvben kedvező. Ez a kérdés megoldását biztosítja anélkül, hogy a városra elviselhetetlen és kockázatos terheket róna. E megoldás révén a városi telepnek egy — ha nem is nagy haszonnal keesegtető — de mindenesetre tekintélyes fogyasztó biztosíthatnák. Ezáltal a városi telep oly fejlődési perspektívát nyer, mely a jelenlegi nyomasztó gazdasági válság mulásával előreláthatólag mindinkább erőteljesebb kifejezésre jutna. Másrészt

a megoldás révén Temesvár szorosabb összeköttetésbe kerülne a vidékével és intenzíven tudná kifejteni azon nemzetgazdasági szempontból fontos hivatását, melyre fe-

városi üzemek az áramfogyasztás révén függő viszonyban állanak a városi villamos művel, e révén a város vezetősége altruisztikus szellemben tartott tarifapolitikával mindenkor maga irányíthatja és támogathatja a város iparát, kereskedelmét, közlekedését, egészségügyi és kulturális intézményeit.

Harmadsorban a város vezetősége saját telepe révén tetszése szerint rendelkezhetik a város közvilágításának fokéletesítése és szükségelt bővítése felett, amely rendelkezés ellenesetben minduntalan csak hosszadalmas tárgyalások és alkudozások révén volna lehetséges.

vése és fejlettsége predestinálja. Harmadsorban a város továbbra is független ura és gazdája maradna saját telepének. Azért a cél megvalósíthatása szempontból e megoldást tartom a legopportunistábbnak, mert úgy az egész Bánság, mint Temesvár érdekeinek legjobban felel meg.

Szándékosan mellőztem értekezésemben az ajánlattevő cégek neveit, hogy ezáltal is objektív szándékomat dokumentáljam. Mellőztem továbbá minden műszaki kalkuláció és statisztikai adat közlését is egyrészt azért, mert ezek közlését nem tartom célszerűnek, másrészt valószínűnek tartom, hogy ezekre a telepnek arra hivatott és illetékes vezetősége szakzerű laboratóriumában részletesen kiterjeszkedett.

Kiteszik tavaszra a tréncaszárnya összes lakóit és épületét átadják a rendőrségnek

A rendőrlegénységnek régi és állandó panasza, hogy a fizetése olyan kicsiny, amelyből lehetetlen megélni. A kis fizetésből magas lakbéréket kénytelenek fizetni és élelemre alig marad pénzük. Számos falusi ember ravaszsgából viszont a rendőrséget használta föl arra, hogy a városban lakáshoz jusson. Beállott rendőrnek és amikor a rendőrség lakást szerzett neki, akkor lemondott állásáról és jövedelmezőbb foglalkozást vállalt. Már régebben felmerült az a terv, hogy a rendőrlegénység részére olyan kaszárnyát kell létesíteni, ahol a rendőrök olcsó pénzért a családjaikkal együtt lakhassanak.

A temesvári rendőrprefektúra ismételtén tárgyalta a várossal és ezeknek a tanácskozásoknak az eredménye az lett, hogy a rendőrlaktanya terve a jövő esztendő tavaszára megvalósul. Erre a célra a

regi tréncaszárnyát fogják csekély átalakítás után igénybevenni. A volt tréncaszárnyával a városnak amugyis sok baja és gondja van. Jelenleg százhusz család — több mint négyszázhatvan személy — lakik a tréncaszárnyában. Eleintén a lakásinség kényszerítette bele a sok családot, amelyek azonban később is ott maradtak. Kileneven százaléka a családoknak olyan anyagi viszonyok között él, hogy megfizetheti a rendes lakbért is. A Déli Hirlap már egy év előtt nagy cikkben foglalkozott a tréncaszárnya lakóival, akik között vannak olyanok, akiknek Temesvárott házuk van, de abba nem költöznek, hanem azt drágán másoknak adják bérbe. Vannak azután olyanok is, akiknek falun husz-harminc hold földjük van. A kereső kileneven százalékon felül a tréncaszárnyának tiz százalékban olyan lakossá-

ga van, amelynek semmi kimutatható foglalkozása nincsen és amely mindenféle gyanus forrásból szerzi meg egzisztenciális alapját. Egész sereg suhanc és iskolából kikerülő gyermek van a tréncaszárnyában. Ezek a környéket csavargásokkal és lopásaikkal bizonyítalmat tesznek.

A város mindazonáltal nem karja a tréncaszárnya lakóit áprilisholnapra, sem pedig a téli időszak folyamán kitenni. Valamennyi kóval azonban már most tudják, hogy a tréncaszárnyát április elsejére kiüríteni kötelesek. Áprili elsején bevonulnak a tréncaszárnyába a kőművesek és a javítási munkálatok befejezése után azonnal átadják az épületet a rendőrségnek.

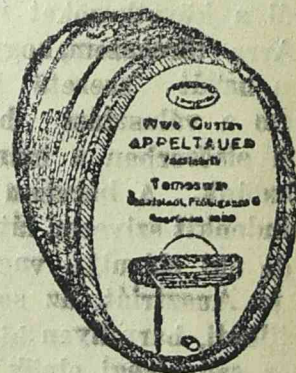
A ragályos betegségek az őszi beálltval terjednek

A hűvösebb őszi idő következtében Temesvárott erősen elterjed az influenza és nagy azoknak a száma, akik meghülésben szenvednek. Az őszi beálltával a fertőző betegségek is felütötték fejüket. Különösen a vörheny terjed úgy, hogy megfelelő óvintézkedéseket kezdve a városi főorvosi hivatalnak tengetni elejét vegye. A vörheny főleg a fiatalok körében veszélyes és ezért Prostean Oktáv dr. városi főorvos szigorú egészségügyi vizsgákat tart az iskolákban és ebben az esetben, ha egy iskolában három-négy vörhenybeteg fordulna elő, úgy az iskolát beárthatja. Temesvárott jelenleg arminen négy bejelentett vörhenybeteg van. Ezek közül huszonöt régebbi mig kilenc megbetegedés ezen a héten történt. Az előző években képest komoly aggodalomra ad okot a tifusz terjedése. Temesvárott jelenleg tizenegy hastifuszos beteg van. Az esős időszak jellegzetes betegsége, a diftéria is felütötte a fejét és most öt diftériás beteg áll ápolás alatt. Orbánban mindössze két megbetegedés történt.

Hotel SAVOY
szálloda
BUDAPEST VIII.
József körút 16. szám
Központi fűtés, melegvíz minden szobában
Szobák egy ágyas P. 480-tól, kétágyas P. 980-tól.

TELEFON: József 330-33

ŐZV. APPELLAUER GUSZTÁVNE
HORDÓGYÁRA
Temesvár-Józsefváros, Pröbl-utca 6.
Telefon 907 Alapítatott 1880

Elsőrendű új hordók és kádak úgy szintén husz- és káposztakádok hosi-tól Olgyfából minden nagyságban állandóan raktáron.
Gyárberendezések és raktárhordók különleges készítése.
Iratások azonnal elintézés.
Szolid árak.
Elsőrendű kivitel.
Többnyelvűen kiünetve.

Ami lakásából hiányzik,
azt megtalálja a

Milyen legyen az én lakásom?

kiállításon október 5-13-ig
a Ferdinand-szállóban

Ság Jóska magyar fiu nevét németesen Schagnak irták és ezért nem járhat a fiu magyar iskolába

Ság Jóska nyolc esztendő s magyar fiu erővel és hivatalos hatalommal el akarják nemzetleníteni. U nem tud másként egy kukucsem, csak magyarul, de az iskolai hatóságok mégis ráfognak, hogy német, ezzel szemben csak elemi iskola román tagozatába kerülnek befogadni.

Ság Jóska apja katolikus, az anyja, született Zsiga Rozália, román. A fiu Ujfazekas-Várdon született. A szülők, akik mindenkor magyaroknak vallották magukat, nem a legjobb viszonyban éltek egymással és alig volt a fiu egy esztendő, megszakították az elemi iskola közösségét. A gyermekek akkor a nagyanyja, özvegy Zsiga Istvánné vette magához és tízenhárom hónapos kora óta él vele. Két év előtt a szegény özvegy, aki mindig Temesvárott lakott, úgy gondolta, hogy faluhelyre anyagilag könnyebben tud elköltöztetni a kisfiút. Ott érte a kisfiút a Jóska az iskolakötelezettség miatt.

Ugy azonban Gyirokon, melynek lakossága néhány évvel mind román, az állami elemi iskolának román tagozata van csak, Ság József is a román iskolába járatta. A kisfiu szorgalmasan tanult, folytonyan megtanult románul beszélni, írni és olvasni és az évvégi nyelvi nyitványa is jó eredményről számoltatott.

Ugy azonban a nyáron a nagyanyja elköltözött a városba. És amikor most szeptemberben megkezdődött az új iskolai esztendő, Ság Jóska kicsi szíve örvendett, hogy második osztályba kerül és hozzá kerül a magyar fiúk közé, akik ugyanazt a nyelvet beszélik, amely neki is anyanyelve. A nagyja, aki a gyárban a Hosszu-utca 15. szám alatt lakik, beíratta unokáját a Magyar-utcai állami elemi iskola magyar tagozatába. Föl is vették oda a fiút és három napon keresztül iskolában járt az iskolába. Ugy azonban jött valami iskolai revizor és a harmadik nap után hazahívték Ság Józsefet azzal, hogy nem járhat a magyar iskolába. A nagyja indult haza a kisfiu és zokon panaszolta el nagyszülőjének a rajta esett kegyetlen sérelmet.

Özvegy Zsiga Istvánné rohant az iskolába megtudni, miért nem járhat az unokája magyar iskolába. Ott azt mondták: azért, mert a fiu nem magyar, hanem német. A szegény özvegyasszony csodálkozásában összecsapta a két kezét. Ugy azonban az ő unokája, aki nem csak magyarul és akinek a szülői is magyarok, német volna! Megmutatták neki a fiu keztelével és a keresztlevél alapvetéval Gyirokon kiállított iskolai bizonyítványát. Egyikben volt ugyan feltüntetve, hogy a fiu német volna, hanem az volt az, hogy a Ság név németesen is írva, így: Schag. Ez elég aránytalan volt, hogy Ság József németnek minősítsék. Hát te a szegény fiúcska arról, hogy

a keresztlevél kiállításakor tévedtek és a magyar S helyett német Sch betűvel irták a nevé! Hát lehet és szabad egy kisfiút megfosztani a nemzetiségétől azért, mert az ujfazekasvársándi községében a jegyző tévedésből, vagy önkényesen rosszul írta le a fiu nevét?

De viszont valósággal nevétes ezen az alapon azt állítani egy magyar fiuról, hogy most már német.

Özvegy Zsiga Istvánné, az egyszerű nagyanyja, úgy gondolta, hogy nem szaladgál sokat, beírta unokáját a német elemibe. Elment hát unokájával a német tagozat igazgatójához. Ott a gyermekeket megkérdezték németül, hogy szeret-e iskolába járni? Ság Jóska csak nézett. Nem értette a kérdést és nem is válaszolt arra. Még többet is kérdeztek aztán a fiutól, de nem tudták szólásra bírni Ság Jóska, aki nem tudta, hogy a neki idegen nyelven mit akarnak tőle. Mikor aztán a német igazgató magyarra fogta a beszédet, meggyőződhetett róla, hogy a Jóska gyerek nem makacsságból hallgat, mert nagyon is beszédes és világos válaszokat ad a hozzáintézett kérdésekre.

A német tagozatban ezek után kijelentették, hogy Ság Jóska nem vehetik föl, mert nem tud németül.

A nagyanyja unokájával boldogan sietett vissza a magyar iskolába abban a reményben, hogy most már rendbe jön az unoka dolga.

De hogy jött rendbe. A magyar iskolában hivatkoztak a revizorátusi rendeletre, hogy Ság Jóska nem járhat magyar iskolába, mert Schagnak van beírva és így nem lehet magyar. A nagyanyja erre unokájával elment a tanfelügyelő-ségre, ahol elsírta a baját. Ott megnézték az írását és irták rája valamit. A nagyanyja most megint visszasietett a magyar tagozatba, mert meg volt róla győződve, hogy végre megkapta az igazságot. A magyar tagozatban aztán megtudta, hogy a tanfelügyelő-ségen olyan írást kapott, amely meghagyja, hogy a fiut írják be a gyárvárosi állami elemi iskola román tagozatába.

Igy áll most a szegény Ság Jóska ügye.

Magyar osztályba nem engedik, mert a neve németesen van írva. Német osztályba nem veszik föl, mert nem tud németül. Azt akarják, járjon román iskolába és felejtse el véglegesen anyanyelvét.

Az azonban Ság Jóska nem marad magára elhagyottságában. Nagyanyja kézen fogva fölvitte a Magyar Párt irodájába. Ott megértették a nagyanyja és az unoka nagy keservét és megígérték neki, hogy eljárnak az ügyében és kieszközik, hogy eligazítják a dolgát. Remélhetőleg ez hamarosan sikerülni fog és Ság Jóska vidáman és nevetve visszatérhet a magyar osztályba a magyar fiúk közé.

Kubán Endre.

A cseh perfida politika az utóbbi két évtized alatt mindent megtett, hogy Magyarországnak ártsa

A budapesti lapok még mindig agresszív. A Pester Lloyd, a Magyarországi Hírlap az agresszív cseh politikának legélesebb példáját sorolják fel, melyek állandóan Magyarország ellen nyilvánultak meg. A csehek az utóbbi húsz év alatt mindent megtettek, hogy Magyarország helyzetét megnehezítsék. Gazdasági téren mindenütt Magyarország ellen dolgoztak. Rendes utlevéllel érkező magyar állampolgárokat leventésük miatt letartóztatták és börtönbe vetettek. A lapok egyértelműleg megállapítják, hogy Csehország megint port hintett a külföld szemébe anélkül, hogy bizonyítékot is szolgáltatott volna.

Agresszív. A Pester Lloyd, a Magyarországi Hírlap az agresszív cseh politikának legélesebb példáját sorolják fel, melyek állandóan Magyarország ellen nyilvánultak meg. A csehek az utóbbi húsz év alatt mindent megtettek, hogy Magyarország helyzetét megnehezítsék. Gazdasági téren mindenütt Magyarország ellen dolgoztak. Rendes utlevéllel érkező magyar állampolgárokat leventésük miatt letartóztatták és börtönbe vetettek. A lapok egyértelműleg megállapítják, hogy Csehország megint port hintett a külföld szemébe anélkül, hogy bizonyítékot is szolgáltatott volna.

Most derül ki csak ki az a rengeteg igazságtalanság, amelyet annak idején az agrárreform során elkövettek

Folyik a vármegyében az agrárpanaszok felülvizsgálása. A kormányzás részéről erre a célra kiküldött bizottság sorra megjelenik az egyes járási székhelyein és meghallgatja az egyes községekből seregeseen megjelenő panaszosokat. Sok igazságtalanság, sok jogtalanság, sok méltánytalanság, amelyet annak idején az agrárreform végrehajtása során a földek kiosztása körül egyes agronómok és agrárdelegátusok elkövettek, derül most

ki. A bizottság, amelynek vezetője Boleantu Valér dr., a legnagyobb jóakarattal és belátással meghallgatja meg ezeket a sirámokat és lehetőleg orvosolja is nyomban a bajokat.

Tegnapelőtt — miként megirtuk — a tárgyalás Rékáson kezdődött meg. A tárgyaláson délelőtt Jonecsu Gyula dr. szubprefektus, délután Bugariu Szevér szenátor, este pedig Boleantu Valér dr. prefektus — aki egész napon

keresztül Temesvárott volt elfoglalva — elnökölt. A Magyar Pártot ismét Páll György dr. főtitkár és Kriván Gyula dr. ügyvéd képviselték. Elsőknek Gizellafalva és Sztancsófalva telepesegek panaszosai járultak a bizottság elé. Itt is kiderült, hogy számos telepeseknek katonaviselt és igényjogosult fia azzal az érveléssel nem kapott földet, mert az apjának telepe van, később azonban a telepet kisajátították. Ettől a két községtől ezenkívül az agrárhivatal állítólagos bérleti hátralék fejében két és fél millió leit is követel, amely jogosulatlan utólagos és egyoldalú felszámításokból állott elő. A bizottság kimondotta, hogy ennek leírására illetékes helyen előterjesztést tesz. Bázos községére vonatkozólag úgy döntött, hogy kiszáll majd később a helyszínére és ott hallgatja meg a panaszosokat.

A tárgyalást tegnap folytatták Rékáson. A második napon Babsa, Rékás, Janova, Bukovec, Remete és a környékbeli községek népének panaszai kerültek tárgyalásra. Idős férfiak, özvegyek és árvák panaszai és agrárbajai töltötték meg a hivatalos szobát. A sok sérelem mind-mind belekerült a jegyzőkönyvekbe. A jóakaratu meghallgatás után most a bajok orvoslása van már csak hátra.

Orgazdaság vádja egy temesvári ékszerész ellen

Múlt év nyarán a temesvári rendőrség lopás gyanúja miatt letartóztatott három fiatalembert, névszerint Márton Béla ékszerészegédet, Nagy András és Siklovan Péter munkanélküli csavargókat. Bebizonyult, hogy a társaság nemcsak lopásokban bűnös, hanem több betörés is terhelte őket. Kilenc betörést ismertek be, melyeket részben Temesvárott, részben Lugoson, Lippán és a környékbeli falvakban követtek el. A lopott aranytárgyakat a banda vezére, Márton Béla, Goldmann Simon temesvári ékszerésznél értékesítette, a kapott pénzen pedig megosztották. A három tettes ellen többrendbeli betörés miatt, míg Goldmann ékszerész ellen orgazdaság miatt indult meg az eljárás. A törvényszék az érdekes ügyben tegnapra tűzte ki a tárgyalást, melyre megidéztek a károsultakat is. A vádlottak kihallgatása után Márton Bélát szembesítették Goldmann ékszerésszel. A szembesítés során az elnök megkérdezte Márton Bélát, hogy az ékszerész nem gyanazkodott-e a gyakori eladás miatt. Márton erre kijelentette, Goldmann egyizben érdeklődött az áru eredete iránt, akkor azonban kitérő választ adott, mire Goldmann ezeket mondta volna: — Különben sem fontos, holnap úgy is beolvastom a tárgyakat.

Márton ezen vallomására Goldmann izgatott hangon felel és kijelenti, hogy ez hazugság. A tanúk kihallgatása után Nicolau ügyész újabb tanúk kihallgatását indítványozza. A törvényszék az ügyész indítványát elfogadta és a tárgyalást október 11-re naplotta el.

HIREK

A legszebb leány

diadalért folyó küzdelem napról-napra hevesebb lesz. Az érdekes verseny értékes díjai tegnap újabb tárggyal szaporodtak. Az Oszti (Oláh Sándor) Józsefváros, Hattyu-utca 4. szám alatt levő elektrotechnikai cég két lámpás rádiókészülékét bocsátott a szépségverseny rendelkezésére. A tegnap beérkezett szavazatok nagyobb eltolódást a listán nem eredményeztek. A szavazatok mai állása a következő:

Kolofon Hajnalka	2738 szavazat
Weszely Ibolyka	2533 "
Jivan Szilvia	1936 "
Biró Ilonka	1595 "
Benda Anci	1192 "
Sinka Nusi	1092 "
Lukász Zsuzsi	743 "
Marx Paula	710 "
Horváth Böske	591 "
Demkő Mariska	580 "
Illy Rózsika	566 "
Forka Rózi	537 "
Schor Ilus	421 "
Czuczor Böske	394 "
Szakrantszky Ella	373 "
Oláh Baby	362 "
Almásy Vera	343 "
Tamme Rózsika	330 "
Szilágyi Stefi	281 "
Klein Edith	246 "
Kartye Mariska	236 "
Thernesz Ella	232 "
Braun Ilus	192 "
Angyal Irén	183 "
Altmann Paula	173 "
Boskovitz Olga	173 "
Schlesinger Kató	171 "
Halof Kató	171 "
Demeter Emmi	160 "
Zura Micike	154 "
Damjanov Ilus	141 "
Gönczi Elza	138 "
Redlich Irén	135 "
Aschenbrenner Mici	95 "
Weszely Almuci	72 "
Udvardy Anna	67 "
Müller Baba	63 "
Haranek Magda	52 "
Németh Böske	41 "
Kartye Ilus	40 "
Habschied Rózsika	37 "
Ördösy Rózsika	37 "
Béroh Nusi	34 "
Wrelyánszky Johanna	31 "
Szakács Mariska	23 "
Ferencsics Mária	23 "
Heim Jozefin	13 "
Weisz Frida	10 "
Altianka Paula	5 "
Birsák Ilus	3 "
Reiszner Macza	1 "
Reich Ilonka	1 "
Barta Klári	1 "

A Déli Hírlap szépségversenye

Szavazójegy

A legszebb temesvári leány:

Az alpolgármester hivatalos helyisége. A múltban Temesvár városának nem volt alpolgármestere és így a városházán most Schmitz Ferenc dr. alpolgármester részére külön hivatali helyiséget kellett létesíteni. Az alpolgármester hivatalos szobája az alpolgármesterhez vezető előszobából jobboldalt nyíló szoba lesz, amely

Maniu tegnap Szinajába utazott és ma kihallgatáson jelenik meg a király előtt

A bukaresti lapok még mindig irnak a kormánykrízisről, azonban csak az eddig felmerült kombinációkat variálják és semmi újabb adatot nem produkáltak. Egyes lapok szerint Maniu és Junian, mások szerint Popovici és Madgearu, továbbá Manoilescu között annyira kiélesedtek az ellentétek, hogy a kormány átalakítása már nem késhetik sokáig. Vannak lapok, amelyek tudni vélik, hogy Bratianu György kísérleteket tesz arra nézve, hogy koncentrációs kormány létrejöttét elősegítse. Ennek az élére olyan személyiséget akar keresni, akiben az összes

eddig az állandó választmány tagjainak állott rendelkezésre. Az új hivatalos helyiséget, amelybe most szerelik be a telefont, Schmitz Ferenc dr. alpolgármester a napokban foglalja el.

— Temes megye nagytanácsának ülése. Temestorontálmegye nagytanácsa legközelebbi ülését október 17-én tartja. Az erre vonatkozó meghívókat a napokban küldik szét. A nagytanács ülésének tárgysorozatát most állítják össze.

— Hangosfilm a Whitehouseban. Trasser Miklós, a Whitehouse-palota tulajdonosa, az épületben levő nagy vigadótermet és az első emeleten levő helyiségeket, amelyeket éveken át az állami fogászati ambulatórium részére rekviráltak el, hangosfilm céljaira bérbeadta. Ezzel kapcsolatban olyan hírek kerültek forgalomba, mintha a létesítendő hangosfilmszínház a Whitehouse központi népdivatáruháza csarnokaiban nyernének elhelyezést. A tényállás az, — amit örömmel közlünk —, hogy épp most vette kezdetét a Whitehouseban a nagy őszi vásár, ahol a legszebb szövetek, barchetek, vászon- és damasztfélék, de különösen menyasszonyi ruhák a legdusabb választékban, csodálatos olcsón kerülnek eladásra.

— Az új iskolaszékek. A közoktatásügyi miniszter rendelete értelmében január elsején az állami elemi iskolák jelen iskolaszékeinek megbízatása véget ért. Az új iskolaszékeket még januárban fogják megválasztani.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Huttyán László, Szabó Jenő, Szótinger Edit, Luchin János. Meghaltak: Neamtu Paula 38, Molnár Pál 30 és Lauth Katalin 27 éves korában.

— Őszi újdonságok nagy választékban megérkeztek. Dénes és Pollák női divatáruháza. Telefon 24. Fiók: 10-14.

pártok megbiznak. A koncentrációs kormány részére minimális programot akarnak összeállítani, mivel ez csak átmenetileg vezetné az ország ügyeit.

Maniu Gyula miniszterelnök különben tegnap este Szinajába utazott, ahol kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Az a hír, hogy Mironescu visszatért az országba, nem nyert megerősítést. Mironescut csak október 15-re várják, amikor megérkezik Titulescu és Madgearu is. A kormányban esetleg beállható változásokról csak azután fognak tárgyalni.

— Megalakult Lugoson az orvosi kamara. Lugoson most alakították meg a szörénymegyei orvosok az ottani orvosi kamarát. A megalakulást nem előzte meg sem intrika, sem különösebb propaganda. Az alakuló gyűlésen a vármegye területén gyakorlatot folytató hetvenöt orvos közül hatvanegy jelent meg. Az összegyűlt orvosok Popasudr. karánsebesi orvost korelnöknek választották, aki ismertette a gyűlés célját és aztán az orvosi kamara öt választmányi tagjának megválasztására elrendelte a titkos szavazást. A választás teljes eszében ment végbe és eredménye a következő: Budinea dr. (Karánsebes) 50, Bejan Zenó dr. (Lugos) 47, Fulgheanu dr. (Lugos) 38, Vincze Aladár dr. (Lugos) 36 és Gál János dr. (Faeset) 32 szavazattal lett az ötös választmány tagja. Az ötös választmány azután a lugosi orvosi kamara elnökévé Bejan Zenó dr. lugosi városi tiszti főorvost választotta meg.

Vizum 60 lei

Vasuti bérlet 100 lei

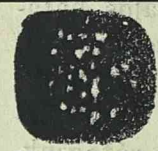
Herzlnél, Str. I. Vacarescu 28 (Bem-utca)

Telefon 1604. Utlévlényekben díjmentes felvilágosítás. Legrégibb, legmegbízhatóbb iroda.

— Eltűnt pallér. Franzen Borbála überlandi lakosnő megjelent a gyárvárosi rendőrségen, ahol elmondta, hogy férje, Franzen György pallérmester, szombaton bejött Temesvárra és azóta nyoma veszett. A rendőri vizsgálat megállapította, hogy Franzent legutóbbára egy Távirida-utcai korezmában látták, ahol kártyázott. A pallérmester szombaton több ügyfelétől pénzt vett fel és nem lehetetlen, hogy bünténynek esett áldozatul. Az ügyben a nyomozás megindult.

* Orvosi hír. Dr. Mannheim Géza, tüdőszakorvos (Dózsa-u. 4.) hazaérkezett és rendelését megkezdte.

— Morfiummal megmérgezte magát. Kolozsvárról jelentik, hogy a Széchenyi-téren Popovici János fia orvoshadnagy nagyobb mennyiségű morfiumot vett be és igen súlyos állapotban a klinikára szállították. Az orvos-hadnagy öngyilkossági szándékkal vette be a mérget.

Újdonságok villamos zseblámpákban 30 lei darabja KECSKEMÉTI-cégnél elektrotechnikai telep, Timisoara

— Meghalt az ötödik áldozat is. Járom hét előtt a Balaton melletti Mátatelep közelében nagy autószerelési baleset történt, amelynek Budaházy örnagy, ennek felesége, Linder Béla képviselő és a soffőr életüket vesztették. Budaházy örnagy felesége, özvegy Budaházy Menyhértné súlyos sérülésekkel a kórházba került és mindaddig remélték, hogy sikerül életét megmenteni. A gonosz orvosi ápolás azonban hiábavaló volt és Budaházy Menyhértné tegnap a nagykanizsai kórházban meghalt.

• Vidékiek figyelme! A józsef városi Tejivó- és uzsonnázó csarnokba (Hunyadi-ut 16. sz.) Zsuzsi vezetés alatt, elsőrangú ebéd, 4 fogásos menü csak 30 lei. A mai pénteki menü a következő: babléves, kalarábé főlék, bécsi szelet, garnirung, piskarolát vagy szöllő. Abonoma ebéd és vacsora 1500 lei!

MUST

kapható literenkint 15 leiert közvetlenül a termelőiől gyárvárosi Hossz-utca és Kém-utca sarkán Korcsmárosoknak engedmény.

KEDVEZMÉNY VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfűzetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menü kivételével) módunkban van az

UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

MAGYAR KIR. OPERAHÁZ

NEMZETI SZÍNHÁZ

BAMARA SZÍNHÁZ

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba- és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

Park Szálloda

BUDAPEST

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kecsköltsége).

Argentina, Brazília és Uruguay-ba az egyedüli német társasággal, amelynek hajói csak délamerikai kikötőkbe futnak, egy-egy 3. osztályú hajók, Cap Arcona a világ egyetlen hajója, amely Hamburgtól Délamerikáig csak 12 napig megy.

HAMBURG-DÉLAMERIKAI GŐZHAJÓZÁSI TÁRSASÁG

KLEIN GYULA

ÜGYNÖKSÉGE

Központ: Timisoara, Str. I. C. Bratianu 6.

Fiókok: Arad, Bul. Regie Ferdinand 62. Bucaresti, Bul. Dnieu Goponi 41. Cluj, Str. Reg. Ferdinand 27. Chisinau, Str. Negustarii, Casa Parbatii. Kémet hajók, német konyha, német kiszolgálás. Gyorsvonal Hamburgig.

A Csillagbörtön feyence Amerikába szökött és harminc év után nagy vagyont hagyott rokonságára

Szegeden harminc esztendő előtt Földváry József gazda gyilkosságba keveredett. Gyanakodott, hogy Sas Albert gazdatársa elszerezte a feleségét, kérdőre vonta és veszekedés hevében agyonverte. A szegedi törvényszék Földváry Józsefet hat évi fegyházra ítélte, amelyet az ítéletnek jogerőre való emelkedése után a Csillagbörtönben kellett volna eltöltenie. Két évet ki is töltött ebből és akkor több más fegyenetársával együtt kiadták mezei munkára egy közeli tanyára. Földváry József egy szép napon nyomtalanul eltűnt a munkahelyéről. Keresték, kutatták, de nem tudtak nyomára akadni. Az idők folyamán aztán teljesen megfeledtek róla.

A napokban hivatalos levél érkezett Amerikából, amelyben felszólítják a szegedi hatóságokat, hogy keressék ki Földváry József hozzátartozóit, akikre százhuszonezter dollár amerikai örökség vár. Ezt az örök-

séget a hivatalos irás szerint Földváry József hagyta, aki nemrég halt meg. Kiderült, hogy Földváry József annak idején megszökött és egy volt fegyenetársa segítségével hamis utlevélhez és pénzhez jutott. A két cimborája együtt kiment Amerikába, ahol azonban utjaik elváltak. Földváry József Amerikában pályát változtatott, a parasztlakatos lett és idővel saját autójavitó műhelye volt. A szorgalmas ember gyarapodott és mint gazdag ember halt meg. Haláláról értesültek az Amerikában élő Földváryak és valamennyien kísérletet tettek a vagyont megszerzésére. Egyszerre mint rokonok léptek föl és maguknak követelték az örökséget. Turpisságuk hamarosan kiderült és ez késztette az amerikai hatóságokat arra, hogy az örökös Magyarországon keressék. Ez most már meg is van Földváry Antal személyében, akinek címe az amerikai vagyont már elindult.

RÁGALMAZÁSI PER BRATIANU ELLEN. Bukaresti jelentés szerint Boila Romulusz szenatusi alelnök és a nyugdíjúgyek intézője, rágalmazási per indított Bratianu Vintila ellen. A perre alkalmat adott a liberálisok most készülő memorandumának az a

az

feltétele, amelyben a liberális párt azt mondja, hogy tiltakozik a minden kárhózatot jelentő Boila-politika ellen. A Boila-politika Bratianuék szerint az állam tekintélyének belföldön és külföldön beláthatatlan kárt okoz, mert pártolója a korrupciónak, támogatja a kiárókat, és szülője számos szerencsétlenségnek.

A verseny egyik rendezője okozta Gianone balesetét. Gianone Károlyt, a kiváló temesvári motorkerékpárost, mint ismeretes, Kolozsvárott az autóversenyen súlyos szerencsétlenség érte. A kitűnő versenyző mindkét felső karja eltört, alsó lábszárai szintén, a bal alsó lábszáron könnyű sérülések vannak, míg a jobb lábszáron okozott törés olyan nagymérvű, hogy a szerencsétlen fiatalember lába hét-nyolc centiméterrel megrövidül és csak hónapok múlva kezdhet el járni. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenségért Ignat kapitány, az autóverseny egyik főrendezője, a felelős, aki szabályellenesen tért ki a Feleki-tetőn egy utjában álló gőzhengernek és teljes erővel a hegyen felfelé haladó Gianone Károly motorkerékpárjába hajtott. A bukaresti Autó Club főügyésze is kijelentette, hogy a gázoló autó vezetője a hibás, aki ellen most megindul az eljárás.

* **Orvosi hír.** Dr. Kovács Ödön nőorvos külföldi utjáról visszaérkezett és rendelését újból megkezdte.

— **Autók ellenőrzése.** Az autók ellenőrző bizottság, amely tudvalevőleg a Dóm-téren működik, felszólítja az

már

autótulajdonosokat, hogy a szemle mielőbbi befejezése érdekében bármely városrészből bármely napon haladéktalanul jelentkezhetnek. A bizottság ugyanis munkáját rövidesen be akarja fejezni.

— **Szent a béke.** Megirtuk, hogy özvegy Zilahy Mátyásné feljelentést tett Jánosi József ellen, aki házvételből kifolyólag ötezer leiel adósa maradt. Jánosi az ötszázat Zilahinének megfizette, mire a feljelentést visszavonták.

Solingeni acélárak
beretvák, ollók,
hajvágógépek dus
választékban
Franz Tejnor & Co.

Temesvár-Gyárváros, Kossuth-tér 1. Tel. 15

— **Reitzer József dr.** a tábla szabadlára helyezte. Reitzer József dr. józsefvárosi orvost a vizsgálóbíró, mint ismeretes, gondatlanságból okozott emberölés miatt letartóztatta. A törvényszék a vizsgálóbíró döntését megsemmisítette és elrendelte az orvos szabadlára helyezését. Felelősség folytán az ügy a temesvári táblai vádtanács elé került, amely tegnap a törvényszék döntését jóváhagyta és elrendelte Reitzer azonnali szabadlára helyezését.

TÖBB ELŐFIZETŐNK kérésére a hátralékos előfizetések rendezésére a terminust e hó ötödikéig hosszabbítottuk meg. Felkérjük mindazokat, akik több havi előfizetési díjjal hátralékban vannak, hogy ennek beküldése iránt haladéktalanul intézkedni sziveskedjenek, nehogy az újság küldésében fennakadás álljon be.

Vas- és rézbutorok

ágyak, gyermekágyak, éjjelszekrények, kertibutorok stb. stb.
Teljes lak., sanatorium., szálloda- és orvosi rendelő berendezések

Bozsák M. és Fia, Részv.-Társ.

sodronyáru- és vasbutorgyár cégnél. Temesvár-Gyárváros, Alsó árok-u. 10.
Eladás nagyban és kicsinyben.

Árlap ingyen.

Telefon 3-88

Nagy készletek.

LIBERALIS GYÜLESEK ORSZAG-SZERTE. A liberális párt tegnap folytatta végrehajtóbizottsági ülését. A manifesztum tervezetének szövegét véglegesen elfogadták, azután beszéltek a párt kormánybuktató akciójának programjáról. Elhatározták, hogy október 12-én Krajován, október 19-én Kisenevben és október 26-án Csernovichban tartanak gyűléseket. November négy vasárnapján Nagyváradon, Kolozsvárott, Nagyszebenben és Aradon lesz egy-egy liberális gyűlés.

— **A helyettes kormányzó szabadságon.** Maiore scu József dr. helyettes kormányzó tegnap egy hónapig tartó szabadságra utazott. Távollétében Cimponeanu János dr. helyettesíti.

— **Hidegre fordult az idő.** Tegnap komolyan hidegre fordult az idő. A levegőt északi szél hűtötte le, amellyel a déli órákban melegen tűző nap sem tudott megbirkózni. A meteorológiai intézet jelentése szerint derűs, éjszakánként hűvös idő, helyenkint fagyokkal várható.

— **Vesztegetéssel vádolt pénzügyi felügyelők.** A temesvári tábla vádtanácsa tegnap foglalkozott Rebera nu Gyula és Manu Sándor aradi pénzügyi felügyelők letartóztatásának kérdésével. A pénzügyi felügyelőket a Lomasi Erdőipar Részvénytársaság adóeltitkolásával kapcsolatban, megvesztegetéssel vádolják. A táblai vádtanács tegnap megváltóztatta a vizsgálóbíró döntését és elrendelte szabadlára helyezésüket.

előfizetést?

Dijak

a Déli Hirlap szépségversenyére
Babcsányi Ferenc, csemegekereskedés, Szentgyörgy-tér
zsardinettós kosár.

Dénes és Pollák női divat-áruház, Gyárváros és Belváros,
Mercey-utca: Crépe de chine, ruhára való.

Elbe harisnyaház, József-pár „Elbe” tiszta selyemharisnya.

Galambos Béla papirkereskedő, Hunyadi-utca 1: íróasztali készlet.

Gea-Krayer, drogeria, város, Kossuth Lajos-utca 21: Szentgyörgy-tér: pipere-doboz.

Kandia csokoládégyár
doboz csokoládé bonbon.

„Kézimunkaszalon”, Józsefváros, Bem-utca 13: Kézimunka.

„Norma” technikai vállalat Szentgyörgy-tér: asztali villanylámpa.

„Ost” (Oláh Sándor) elektrotechnikai cég (Hattyu-utca 4) két lámpás rádiókészülék lámpákkal együtt.

Recta optikai és fényképezési szaküzlet, Belváros, Hunyadi-utca: egy fényképező gép.

Reichenbach Sándor ékszerész, Szentgyörgy-tér 4 (Déli Schlosser Gyula kerámikus, Fürdő-utca 9: disztárgy.

Szánthó László szobrász, Hirlap mellett): arany karkötő óra. Király-utca 11: faragott asztali gyertyatartó.

Weiszsi Comp kézimunkakereskedés, Börze-utca 1: három darab kézimunka.

Wohlstein Lipót porcelánkereskedő, Szentgyörgy-tér: kristályváza.

Megújította

az és a négy segéd ellen. Nem bizonyos azonban, hogy a két gőz Budapesten tartózkodik-e még.

Ingyen utazhat Semmeringre és hétig tartózkodhat kísérelével, ha az elért közpénzben bevásárol Dé és Pollák női divatruházaiban.

A véletlen — mint detektív. Mire Róza gyárvárosi asszony az elmúlt héten a Kossuth-téri piacon ellopták a pénztárcáját, nyben négyszáz lei volt. Elmire Róza mindezeidig nem tett feljelentést a rendőrségen, tegnap azután az egyik fűszerkereskedésben volt, ahol egy asszonyt látott, akinek kezében felismerte a saját pénztárcáját. Azonnal értesítette a rendőrt, az asszonyt előállította a rendőrségre. Itt kiderült, hogy Szegedi Évának hívják és napszámos asszony. Vallomása szerint a pénztárcát találta. Az ügyben folyik a vizsgálata.

Löbl kölesönkönyvtár Önnek a vágyirodalom legkiválóbb és legmodernebb alkotásait nyújtja. Állandóan olonságok.

Milyen legyen az én lakásom? Temesváron a Ferdinánd szálló összes szobáiban október 5—13-ig a fenti áron emel egy itt még soha nem látott, élénk, látványos és méreteiben az eddigi kiállításokat jóval felülmúló kiállítás nyílik meg. Mindenkit érdekli a saját lakása, talán mindennél jobban éppen ez érdekli, hiszen életünk a kellemes részét az ember az otthonában akarja eltölteni. A kiállítás célja, hogy a nagyközönség előtt megismertesse azt a módot, hogyan lehet lakását lakályossá, szembeállítja a régi és tulzsufolt berendezéseket a modern, egyszerű és kényelmet nyújtó analaival. Higénikusan, tágasan, kellemesen lakjunk, nem drága, hanem megváltogatott berendezésből álljon a lakásunk. Temesvár fejlett ipara meg tudja mutatni, hogy semmiben sem marad a külföldi metropolisok mögött az összes bányai nagyobb cégek ugyan meglepetéseket tartogatnak a kiállításban bemutatandó anyagaikkal a nagyközönség számára, hogy a látogatók tizezei, akik a kiállítást megkínálják, onnan tanulva és a legszebb tapasztalatokkal fognak távozni.

— **Móricz Zsigmond: Forr a bor** című új regényének közlését kezdi meg a Nyugat október 1-i száma. A regény, amely az érettségiző diákok életét írja, a Légy jó mindhalálig folytatása és befejezése. Az új Nyugat-számból kiemeljük Pap Károly Osvát és Mikes című cikkét, Komor András és Móricz Virág novelláit, Erdélyi József, Bárd Oszkár és Illyés Gyula verseit. A kritikai részben érdeklődésre tarthat számot az a vita, amelyet A zsidó lélek az irodalomban című cikkével Móricz Zsigmond indított meg legutóbb, s amelyhez most Schöpplin Aladár és Komlós Aladár szól hozzá. Külön disze a számnak Cs. Szabó Kálmán két fametszete. Egyes szám ára 60.— lei. Negyedévi előfizetés 300.— lei. Főbizománnyos: Pallas Könyv és lapterjesztő vállalat, Cluj, Strada J. Ratiu A.

— **Visszafelé sült el.** Newyorkból jelentik, hogy az alkoholtilalom ellen állást foglaló szövetség statisztikát adott ki, amely szerint az elmúlt tizenhét hónapban az Egyesült Államokban 2.848 millió dollár értékű szeszest fogyasztottak el. A statisztika szerint ez egymilliárd dollárral több, mint a szesztilalom előtti fogyasztás volt.

— **Rendőrségi krónika.** Az elmúlt éjjel betörők jártak Schönhaut Hermann józsefvárosi Bem utca divatárú üzletében és onnan több ezer lei értékű holmit loptak. — **Kellemetlen kalandja volt** Suhajda János munkástelepi lakosnak. Az éjjel, amikor hazafelé tartott, több ittas férfi megtámadta és megverte. Támadói ellen feljelentést tett a rendőrségen.

• **Orvosi körökből.** Dr. Krausz Zsigmond volt főtörzsorvos, bőr- és nemibajok szakorvosa, urológus, külföldi utjáról visszatért és rendelését lakásán Belváros, Hunyadi utca (Str. Vasile Alexandri) ismét megkezdte.

— **Halálos baleset a Dunán.** Orsován halálos szerencsétlenség történt a Dunán. Svinica község alatt a Duna medrében robbantásokat végeztek és a víz színe alatt drótkötelek feszítettek ki. Egy motoros csónak, amelyhez dereglye volt kötve, ráfutott a drótkötélre. Lózsza Ferenc tizenhét esztendőes hajós a dereglyéről lesodródott a vízbe és az örvény elragadta. A fiút nem sikerült megmenteni és hulláját harmadnapra vetette ki a víz Vereiorova mellett. A szerencsétlenség ügyében megindult a vizsgálat.

• **Husz százalék kedvezmény jár** a Déli Hirlap minden előfizetőjének és olvasójának, aki óráját, vagy kronométerét Földessy Kálmán Dózsa-utca 43. (bemenet a Jósika-utcában) kronométerkészítőnél megjavíttatja. Földessy nevét a határokon túl is a legelőnyösebben ismerik, mint olyan emberét, aki nem mestere, hanem művésze szakmájának. Sikerült vele megállapodást létesítenünk, hogy aki a Déli Hirlap szelvényével nála jelentkezik, az a megállapított árból husz százalék kedvezményben részesül. Nyen szelvények korlátlan mennyiségben állanak rendelkezésre előfizetőinknek és olvasóinknak a Déli Hirlap kiadóhivatalában. Minden egyes óra javításához külön utalványt adunk, mert csak így lehet igénybe a kedvezmény.

Ötvenegy éven keresztül szüntelenül gyűjtötte a pénzt, hogy elzalogosított gyermekét kiválthassa

Az anyai szeretetnek soha el nem muló emlékét állította fel egy göteborgi asszony. Ezelőtt ötvenegy esztendővel száz dollárnak megfelelő összegért elzalogosította akkor még csak három esztendőes gyermekét. A pénzre azért volt szüksége, hogy megmenthesse férje becsületét. Férje ugyanis, aki gyógyszerészegéd volt, idegbeteg rohamában összetörte főnöke gyógyszerészertárának berendezését. A gyógyszerész hajlandó volt az eset felett szemethunyni, ha a kára teljesen megtérül. Az akkor husz éves asszonyka végigházelta rokonait, de hiába volt minden igyekezete, mert az összegből száz dollár hiányzott. Végre egy szomszédja megkönyörült rajta és kijelentette, hogyha neki adja gyermekét, úgy rendelkezésére bocsátja az össze-

get. Minthogy nem volt más kiváló, az asszony kijelentette, hogy a gyermekét odaadja, de nem örökbe, hanem csak zálogba. Az asszony erre kifizette a gyógyszerészt és azután nekilátott, hogy a gyermeke kiváltásához szükséges pénzt előteremtse. De hiába való volt minden igyekezete, a pénz sehogysam tudott összegyülni. A balsors üldözte, mert egyszer a háza égett le, majd később kirabolták. Közben múltak az évek, megöregedett és a fia felnőtt ember, családapa lett. A múlt héten hiánytalanul együtt volt a száz dollár kamatostul együtt és végre megölelhette egyetlen gyermekét, akit csak néha titokban látott, mert minden vágya ellenére sem tett kísérletet, hogy fia közelébe jusson.

— **Zsaroló és fenyegető névtelen levelek.** Perjámos községben júliusban — mint annak idején megirtuk —

H a a s z József dr. perjámosi körorvos feleségének eltűntek az ékszerrei. A lopás gyanúja alatt a csendőrség letartóztatta a cselédeleányt, aki azonban nem akarta a lopást beismereni. Akkoriban híre kerekedett, hogy a cselédeleányt a csendőrségen úgy megverték, hogy kiszabadulása után nemsokára behalt sérüléseibe. Ezzel szemben az igazság az, hogy a cselédeleánynek eszébe sem volt meghalni és már régen vigan más helyen szolgál. Néhány hét óta Haasz József dr. és felesége egyre-másra kapják a névtelen fenyegető leveleket, amelyekben mindennemű szidalommal illetik őket. A névtelen levelek betetőzése volt az a levél, amely néhány nap előtt érkezett Haasz József dr. címére és amelynek írója, aki Lila kéznek mondja magát, felszólítja az orvost, hogy a levélben megjelölt napon nagyobb összeg pénzt tegyen az ablaka párkányára, különben a halál fia lesz. Haasz József dr. a névtelen leveleket most átadta a csendőrségnek, amely

megindította a nyomozást. Nem tartják lehetetlennek, hogy a névtelen leveleket a volt cselédeleány valamely utvárlója írta.

— **Öt millióval csökken a villanytelep költségvetése.** A városi villanytelep felügyelő bizottsága tegnapi ülést tartott, amelyen foglalkoztak a villanymű jövő évi költségvetési tervezetének megbeszélésével. A villanytelep jövő évi költségvetése öt millió leivel kevesebb lesz, mint az idei. A bevételek csökkenése leginkább azért várható, mert a villanytelep jelentős engedményeket tesz azoknak, akik sok áramot fogyasztanak. Az ezer kilowatt mennyiségnél többet fogyasztók tíz ezeröttszáz kilowattot felül tizenöt és kétezer kilowattot felül husz százalék engedményt kapnak. A kiadások csökkenését viszont az a körülmény teszi lehetővé, hogy a gépek teljes kihasználása és új gépek beállítása folytán a szénfogyasztásban jelentős megtakarítás érhető el, ami legalább öt millió leire tehető.

• **A DÉLI HIRLAP BUDAPESTEN** állandóan olvasható a dunaparti Bristol szálloda halljában.

Rádiócsikkék A-tól Z-ig
PHOBUS-nál
kaphatók a legolcsóbban

PHOBUS

Temesvár, Str. Bratianu (Uri-utca) 2
Telefon 13-32

Administratia judetului Timis-Torontal.

No. 26661—1930.

Publicatiune de licitatiune.

Se aduce la cunostinta generala in ziua de 7. Oct. 1930 ora 1 a. m. se va tine Licitatiune publica cu termin scurt de 15 zile pentru procurarea cantitatii de 225.5 m. c. piatra sparta natu granit, din cariera Soimos, sau de alte cariere similare, necesare pentru intretinerea drumului comunal Sag.

Licitatiunea se va tine la Prefectura judetului Timis-Torontal Palatul Societatii Timis-Bega in biroului Presedinte al deleg. com. jud. etaj II. in conformitate cu dispozitiunile art. 88—110 din legea Ctb. publice.

Dni concurenti vor depune oferta cu ofertele lor numerar sau in efecte de Stat, — care garanta depa adjudecare se va completa conform art. 105 din legea Ctb. publice pana la 10%.

Pe plicul inchis si sigilat al ofertei se va indica: a) Numele Ofertantului, b) Sectorul de soseaua judeteana la care se refera oferta.

Se va depune si un esantion de pietrei sparte, prevazut cu sigilul ofertantului.

Oferte in valuta forte, intarziat sau date prin telegrama, telefon si supraoferte nu se admite.

Valoarea lucrarilor depa devizul este de lei 129.438.

Devizul, cartul de sarcini, si orice alte informatii se pot obtine in zilele de lucru intre orele 9—13 dela biroul economic jud. etaj I. usa No. 3. si dela Serviciul tehnic judetean.

Ofertantii vor indica in scris in oferta ca cunosc in intregime devizul din chestiune si accepta toate conditiunile stipulate in caetul de sarcini.

Timisoara, la 5 Sept. 1930.

Presedinte: Dr. Ionescu m. p.

Seful serviciului: Murgu m. p.

SOHA
nem lesz

jobb alkalma modern olcsó butorvásárlásra, mint most. Ajánljuk tekintse meg a józsefvárosi legnagyobb

butorraktár

anyagát, Rózsa-u. 3. sz. a., a 2. sz. villamos végállomásánál.

Legnagyobb választék!

Garancia mellett részletfizetéssel!

Behn József és Fia

butorgyára

DIÁKOK

Fenyőnél vásárolják

ISKOLA-KÖNYVEIKET, IRÓ-ÉS RAJZSZEREKEIKET.

OLCSÓ ÁRAK!

BELVÁROS, MÜHLE-HAZ

TELEFON: 19-51.

Színház

A bécsi Reinhardt-színház vendégjátéka. Temesvár nagy művészi esemény előtt áll. Most fog legelőször egy igazi Reinhardt-színház vendégszerepeltetni, oly két darabbal, amely úgy Európa, mint Amerika nagy színházaiban páratlan sikert aratott. Az egyik az angol Maugham „Die heilige Flamme”, a másik Fodor László „A Töltőtoll” című darabja. Mindkét darab főszerepében Reinhardt Frida, a filmszínházakból ismert kiváló művésznőt és Wesley Paula, a bécsi Reinhardt-színház bájos szalonhölgyét fogjuk látni. A többiek egyébként az évente megismétlődő salzburgi játékokon mindig a legnagyobb sikerrel léptek fel. Ugyancsak ismeretes Hans Thimig, a híres színészcsalád legifjabb tagja, valamint Delius Frigyes, a kitűnő komvívánt és Hörbiger Attila, a kiváló jellemszínész. Valamennyi tagja a salzburgi ünnepi játékoknak. De a többi, kisebb szerepek is elsőrangú kézben vannak és pedig eredeti szereposztásban, úgy ahogyan ezen darabok Bécsben kerülnek színre. Jegyek már most kaphatók a színházi pénztárnál.

Zilahy Lajos legújabb drámája. Budapesti jelentés szerint tegnap volt főpróbája a Nemzeti Színházban Zilahy Lajos új drámájának, amelynek Leona a címe. A darab a háboru utáni forradalmi légkörben játszódik és óriási sikert aratott. A vezető szerepeket Csontos Gyula, Pethő Attila és Bajor Gizi játszották, akik rengeteg tapost kaptak. A lapok a legnagyobb elismeréssel írnak az új darabról.

Bánsági származású operaénekesnő sikere. Bánsági származású operaénekesnő nagy sikeréről számolhatunk be. Az énekesnő Rózsa Anna, aki Buziáson született, most pedig a miánói Scala szerződött tagja. Rózsa Anna apja Buziáson fűszerkereskedő volt, azonban még a háboru előtt családjával Chicágóba vándorolt. Amerikában Rózsa Anna szorgalmasan képezte a hangját és már több önálló hangversenyt adott, amikor a család a háboru után hazajött. Rózsa Anna akkor beiratkozott a krajovai zeneakademiára, ahonnan hamarosan elszereződött a kolozsvári operához. Hat évi kolozsvári működés után ösztöndíjat kapott, amelynek segítségével három esztendeig a legkiválóbb külföldi mesterektől vehetett oktatást. Aztán újra tagja lett a kolozsvári operának, amelytől azonban ez év májusában megvált és Milánóba ment. Ott figyelmesek lettek a bánsági magyar énekesnőre, többször énekeltettek, most pedig a Scala rendes tagjává szerződtek. Rózsa Anna első fellépte Castalani Loreley című operájának címszerepe lesz.

Rádió

Péntek. (Október 3.) Budapest. 9 óra 15: A Mándits-szalonzeneke hangversenye. 12 óra: A Zakál éneknégyes hangversenye. 5 óra 40: Szórakoztató zene. 7 óra 30: Kodály Zoltán Hány János című operájának előadása, utána Rác B. Béla és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra 35: Schrammel-zene. 3 óra 20: A Silving-négyes hangversenye. 7 óra 35: A doáni kozákkorus hangversenye. 8 óra 30: Részletek Granichstaedten operettjeiből. Breslau. 7 óra 15: Köny-

nyű zene. 8 óra: Baum Menschen im Hotel című szindarabjának előadása. 9 óra 15: Watzke Rezső énekművész hangversenye. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 45: Zene. 5 óra 30: Könnyű zene. 8 óra 30: Énekhangverseny, majd kamarazene. 10 óra 45: Operett-részletek. Bukarest 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Hártahangverseny. 8 óra 45: Lupascu énekművésznő áriákat énekel. 9 óra 15: Hegedűhangverseny. Kattowitz. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. Morva-Ostrava. 7 óra 20: Előadás a stúdióból, utána fuvószenekar hangversenye. 10 óra 20: Könnyű zene. München. 7 óra 45: Hoffmann János Der Winkeladvokat von Pappenhause című vígjáték előadása. 9 óra 30: Kamarazene. Milánó. 8 óra 40: Szimfonikus hangverseny. Prága. 7 óra 30: Hangjáték a stúdióból, utána fuvószenekar hangverseny. 10 óra 20: Könnyű zene. Toulouse. 7 óra 45: Dalok. 8 óra: Tangódalok. 9 óra: Kávéházi zene.

Szombat. (Október 4.) Budapest. 9 óra 15: A postászenekar hangversenye. 12 óra: Gramofonzene. 5 óra 30: Balalajkzenekar hangverse-

nye. 7 óra 30: Kabaréelőadás a stúdióból. 9 óra 30: Operett-részletek, utána Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye. Bécs. 11 óra: Gramofonzene. 12 óra: Zene. 3 óra 20: Könnyű zene. 5 óra: Dalok. 7 óra 53: Szórakoztató zene. 8 óra 30: Az Abenteuer in den Pyrenäen című vígjáték előadása, utána hangverseny. Breslau. 8 óra 30: Offenbach Die beiden Blinden című operett előadása. 9 óra 10: Kabaréelőadás. 11 óra: Tánczene. Belgrád. 10 óra 30: Gramofonzene. 12 óra 35: Zene. 5 óra 30: Nemzeti dalok. 8 óra: Operaelőadás, utána kávéházi zene. Bukarest. 7 óra: Gramofonzene. 8 óra: Operaelőadás. Kattowitz. 8 óra 15: Szimfonikus hangverseny. 11 óra: Tánczene. Langenberg. 8 óra: Vig est, utána szórakoztató és tánczene. Morva-Ostrau. 8 óra: Énekhangverseny. 10 óra 30: Jazz-band. München. 7 óra 45: Szimfonikus hangverseny. 8 óra 30: Kamarazene, utána tánczene. Milánó. 8 óra 15: Hangverseny, utána tánczene. Prága. 7 óra 20: Szindarab közvetítése. 10 óra 30: Tánczene. Toulouse. 7 óra 45: Dalok. 9 óra: Szórakoztató zene. 11 óra: Katonazene.

Sport

A Kinizsi valamennyi híres játékosát a Ripensia haza akarja hozni

Budapesti jelentés szerint Plattko Ferenc, a futball csodakapusa, aki a Vasas, az MTK, majd legutóbb a Barcelona csapatában aratta diadalait, elutazott Temesvárra és a Ripensia tagja lesz. Mint megírtuk, Plattko Ferenc napok előtt már Temesvárra is érkezett és résztvett a Kinizsi tréningjén. A Ripensianak Budapesten tartózkodó képviselője kijelentette, hogy a Kinizsi valamennyi egykori kiváló játékosait vissza-

akarják vinni Temesvárra, akiket a magyar csapatok elhódítottak onnan. A Magyar Profiszövetség most a romániai szövetséghez fordul és arra kéri, hogy a szerződéses játékosokkal szemben szigorúan járjon el. Amennyiben ezt nem teljesíti, úgy a Magyar Profiszövetség nemzetközi védelmet fog kérni. Kilátás van tehát komoly magyar-román futballháborúra.

A lippai munkáscsapat győzelme. Érdekes mérkőzés zajlott Lippafüreden, ahol a két ottani rivális csapat, az LMTE (Lippai Munkás Torna Egylet) és az LSE (Lippai Sport Egylet) mérköztek Lippa hegemoniájáért. A mérkőzés végeredménye 7:2 (4:0) volt a

lippai munkáscsapat javára. Szép játékot produkált Frischholz Béla, Beer Ferenc, Tóth József és Breier, de a többi játékosok is keményen megdolgoztak a szép győzelemért. A mérkőzés első félidőjét Faur tanár, a másodikat Szignarovics János vezette le.

Közgazdaság

Huszonnyolc állam képviselői irták alá Genfben a pénzügyi támogatásról szóló egyezményt

A Népszövetség gazdasági főbizottságának tegnapi ülésén Melov bolgár delegátus a mezőgazdasági válság világproblémáját behatóan taglalta. Ossuski csehszlovák delegátus kifejtette, hogy sokak felfogásával ellentétben a maga részéről bizonyos optimizmussal ítéli meg a Népszövetség kollektív fáradozásának kilátásait gazdasági téren. A vitát ezután megszakították és aláírták a pénzügyi támogatásra vonatkozó egyezményt, majd folytatták a vitát. A pénzügyi támogatásra vonatkozó egyezményt délben bocsátották aláírásra. Az egyezményt huszonkét európai és hat tengeregentuli állam képviselői irták alá. Ezt követően

Briand elutazott Genfből. Használóképpen Curtius is a német delegáció néhány tagjával még tegnap délután haza utazott.

A Népszövetség mostani ülészakai delegátusai között szóba került az új népszövetségi palota, amelynek tervei már elkészültek. Magyar származású mérnök impozáns műve a nemzetek legfőbb tanácsának tervbevett új palotája, amely a pontos költségvetés szerint 23.633.105 svájci frankba kerül. Különálló könyvtárpépület is létesül és pedig 3.250.000 frank költséggel. Az utóbbi összeget Rockefeller tízmillió frankot kitevő adományából fedezik.

Az agrárállamok bukaresti konferenciája, mint azt megírtuk, október 18-án kezdődik meg. A konferencián résztvesz Litvánia is, amely a varsói tanácskozásokon nem volt jelen. A lapok kedvezőnek ítélik ezt és azt mondják, hogy ezzel együtt lesz Európa közép és keleti agrárállamainak blokkja. Jules Blondin francia kereskedelmi miniszter, aki október 18-án érkezik Bukarestbe, szintén résztvesz majd a konferencián.

Nyersanyagok nemzetközi árucseréje. A Newyork Times feltűnő helyen fentartással közli azt a hírt, hogy a washingtoni hivatalos körök állítólag behatóan foglalkoznak a külföldről érkezett ajánlatokkal, amelyek tekintettel a jelenlegi nemzetközi áralakulásra — a nyersanyagok nemzetközi árucseréjét vezetné be. Így többek között Anglia gummit adna cserébe gyapotért, viszont Japán gyapotért selymet adna. Utalás történt azon amerikai mezőgazdasági gépgyárosok példájára, akik most is búzát fogadnak el fizetesképpen.

Vidúghin mások bőrére spórol. Bukaresti jelentés szerint az államvasutak igazgatótanácsa Vidúghin Sztán vezérigazgató javaslatára elhatározta, hogy a nagy deficitre való tekintettel 1931-ben a vasutnál semmiféle előléptetés nem lesz. Ez a hír a vasutasok körében országszerte nagy rémületet keltett.

Az orsovai ipartestület most tartotta alakuló közgyűlését, melyen a vezetőség a következőképpen alakult meg: Petrescu Péter elnök, Kreutzer Sandor alelnök, Sandu Timót titkár, Fazekas József pénztáros. Az ipartestületi tanács tagjai: Blajevics Viktor, Plescha József, Calinovic Konstantin, Schüra Mihály, Antosch János, Spiller B., Magyary S., Kalina J., Zelenka Laura, Albrecht Béla, Krämmer Kristóf, Nashe Alajos. Pótagok: Popovics István, Atkary Ferenc, Teichner Béla, Mageriu V., Gyűjtő Jozsef és Tóma Alex. Felügyelőbizottság tagjai: Dudás Mihály, Kohut-Galla István, Mlitescu Konstantin, Fülöp Sándor és Krutsch Miklós.

Munkaügyi kongresszus. Genfi jelentés szerint a belga kormány meghívta a nemzetközi munkaügyi hivatalt, hogy legközelebbi ülészakát Brüsszelben tartsa meg. A munkaügyi hivatal a meghívást elfogadta és ötvenedik ülészakát október 7-én kezdi meg Genfben.

A mezőgazdák tartozásai. Popovici Mihály pénzügyminiszter cáfolja azokat a tendenciózus külföldi híreket, amelyek arról szólnak, hogy a kormány a mezőgazdaság tartozásainak kifizetésére állampapírokat akar fordítani.

Devizák árfolyama. Zürichben a le 307, Párisban 15.15. Mai árfolyamok a következők: angol font 817.50, dollár 168.30, hollandi forint 67.90, dinár 2.98, francia frank 6.61, olasz lira 8.81, cseh korona 5, német márka 40.08, osztrák schilling 23.76, magyar pengő 29.46, belga frank 23.47.

Nyíltér

(Az e rovatban közölkéért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.)

Prima Societate Civilă de Credit Funciar Rural din Bucuresti (Creditul Rural) Str. Coltei Nr. 27. a falusi birtokosság tudomására hozza, hogy Trajan Bolantur ur Timisoara, Georgevici ur Pesac és Nicolae Clocacev ur Bucuresti, Str. Carol Nr. 58, nincsenek meghatalmazva, hogy az intézet nevében a falusi birtokosokkal üzleti ügyekben tárgyaljanak.

Apróhirdetések

Egy szó ára három lei, vastagabb betűvel öt lei, legkisebb apróhirdetés harminc lei.

Az este hat óráig behozott apróhirdetések másnap reggel már megjelennek, az este hat óra után beküldött apróhirdetések másnap reggel csak husz százalék felárral jelenhetnek meg, vagyis ebben az esetben a legolcsóbb apróhirdetés ára harminchat lei.

A hirdetési díj minden esetben előre fizetendő, mert a számlakirás és pénzbeszedő elküldése költséggel jár.

Mindazoknak, akik állást keresnek vagy akik elfoglalható állást hirdetnek, apróhirdetését ötven százalékos kedvezménnyel közöljük. Tesszük ezt, hogy a nagy munkanélküliség közepe az állásközvetítést olcsóbbá tegyük. Az ilyen állásközvetítő hirdetés ára tíz szög tizenöt lei.

Előfizetőinknek azt a kedvezményt nyújtjuk, hogy ugyanazon apróhirdetés másodikzi folytatolagos közlésénél huszonöt, harmadszori közlésénél ötven, negyedszori közlésénél hetvenöt százalékos engedményt adunk, ötödször pedig díjmentesen közöljük.

Jeligés hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jeligével ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni.

A Gyár városban: Kardos-traffic, Kossuth-tér, Gránátos-utca sarok. Török József reklám és hirdetés vállalat, Kossuth-tér 3. I. em. 3.

Józsefvárosban apróhirdetéseket eredeti áron felvesz a Déli Hirlap részére: March-traffic, Küttel-tér 1.

Házasság

36 éves

rom. kath. nő, szolid, komoly és vagyonos ember, ezen az uton keres egy komoly polgári leányt, kinek 400.000 lei körülbelüli vagyona van a gyár nagybirtásához. Csak komoly leveleket „Boldog otthon” jellegre a kiadóba kérek (2785)

Állást keres

Jobb házaspár

házmesteri állást keres nagyobb bérháznál, az asszony perfekt főz és a háztartásban segítőkés, a férfi lakatos és esztergályos. Cimeket a kiadóba kérek. (2773)

Kézimunkához

és perzsa szövéshez értő leány jobb házhoz ajánlkozik. Háztartásban is segítőkész. Cim a kiadóban. (2780)

Varni tudó

nő, szobalánynak ajánlkozik jobb házhoz. Cim a kiadóban. (2781)

Adás-vétel

Eladó

4000 kéve kukoricaszár házhoz szállítva. Stöhr János vendég ös, II, Vadaszerdei ut (2771)

Antik butor

férfiszoba, börgarnitúra, függöny, perzsa szőnyegek (3 szor 4 és összekötők), csillárok, éjjeliszekrény-lámpák, jó képek, és egy antik óra, olcsón eladó. Cim a kiadóban. (2782)

Hotel és restaurant

nagyobb községben részletfizetésre eladó. Hotel National, IV., Str. Müller Guttenbrunn 17-a, tulajdonosnál. (2783)

A DÉLI HIRLAP
REGÉNYE

A // IRTA: BERKÓ KÁROLY SZIVEK GYŐZELME

5. folytatás.

— Nos, mit nem érdelek meg? — kérdezte az erdész, miközben gyengéden nézett Erzsikére.

— Nem érdelek meg, — fejezte az be szavait — hogy olyan jó legyek hozzád.

Füzes Imre tekintetében lánggyult föl, de aztán menten el is aludt.

— És mégsem tudtad magad eddig elhatározni arra, — mondta komolyan — hogy mint édes feleségem velem jöjj az erdészlakba.

Erzsike angyali vonásai ezekre a szavakra szintén megkomlyodtak.

— Kedves Imre, tudod jól, hogy az ilyen lépést, amely egész jövőnkre nézve döntő kihatással bír, jól meg kell fontolni.

— Nem tudom megérteni, — válaszolt kissé kedvetlen hangon az erdész — mit kell itt olyan sokat fontolgatni? Gyerekkorunk óta jól ismerjük egymást. Mindegyikünk tudja, hogy kivel van dolga. Én már egy esztendő előtt megmondtam neked, hogy szeretlek és már akkor megkértelek, hogy légy a feleségem. Nem tudom megérteni, hogy miért nem mondtad nekem már akkor, hogy: Imre, itt vagyok, szeretlek, a tiéd vagyok!

— Kedves Imre, az igazat megvallva, mindig kedveltelek, azonban előbb meg kellett róla győződnöm, hogy az, amit irántad érzek, valóban szerelem-e és nem egyéb-e az a gyerekkori barátság nál?

— És erre föl kijelentetted, hogy gondolkodási időre van szükséged. Azonban ez a gondolkodási idő most már éppen egy esztendeje tart. Egy kissé hosszú idő arra, hogy egy lány tisztába jöjjön a szívével.

Kissé keserűen hangzott Füzes Imre szava, amikor folytatta:

— Persze, én csak egy közönséges erdész vagyok. Fizetésem nem nagy, a lakásom sem olyan fényes, mint az urasági kastély, amelyben nevelkedtél. A megboldogult grófnő rosszul tette, hogy téged szegény leány létedre annyira elkényeztetett és minden drága kedveskedéssel és kényelemmel ellátott, amikor tudta, hogy nem maradhat meg életed végeig abban a környezetben. Ehhez járul az, hogy a grófnő halála óta a fiatal gróf ott legyeskedik körülöttem. Talán még nem szólt, de a tekintete bizonyára sokat mondott neked. Te még nem ismered az életet annyira, Erzsike, hogy tudnád, a grófok nem szokták azokat a szegény lányokat feleségül venni, akiken rajta felejtik a szemüket.

Erzsike, aki ott haladt az erdei uton Füzes mellett, egyszerre megállott. A szemében könny csillogott, amikor megszólalt:

— Imre, te nem tudod, hogy milyen fájdalmat okozol nekem, amikor így beszélsz hozzám. Kálmán gróf mindig kissé vad fiú volt, az igaz, de sohasem bántott. Együtt nevelkedtem vele és azért nem szabad csodálkoznod azon, hogy amióta anyám és a grófnő halála után nem lakom már a kastélyban,

továbbra is érdeklődik a sorsom iránt. Ez minden és neked semmi okod nincsen arra, hogy Kálmán grófra féltékeny légy.

— És mégis az vagyok, Erzsike. Nem tehetek róla, azonban ezt az érzést nem tudom a szivemből kirtani. Ha a feleségem lennél, akkor sokkal nyugodtabb volnék, hanem így a bizonytalanságban nem tudok magamon uralkodni. Ó, Erzsike, ez az állapot tarthatatlan, kibíratatlan. Az Istenre kérek, ne gyötörj tovább! Hiszen végre már tisztába jöhettél az érzelmeiddel!

— Már tisztában vagyok, — felelte a leány és a tekintete csillogott — megvizsgáltam a szivemet és eljöttem, hogy az eredményről beszámoljak neked. Hiszen amikor most találkoztunk, megmondtam neked, hogy a malomba való menetelt egyben megragadtam arra is, hogy keressem a találkozást veled.

Füzes Imre, az erőteljes férfi, a lány szavaira elsápadt és megreszketett.

— Mi van veled, Imre, — kérdezte Erzsike ijedten — hiszen te elfehéredtél?

Az erdész hangja reszketett, amikor válaszolt.

— Drága Erzsike, egyre vágyódtam a pillanat után, amelyben meg fogod nekem mondani a végleges választ, hogy mit érzel irántam és hogy akarsz-e a feleségem lenni? Most aztán, hogy elérkezett a döntő perc, félek a választól. Mert tudd meg, ha a válasz olyan lesz, amely nem teljesíti be régi óhajomat, akkor jobb lenne számomra azonnal meghalni.

Erzsikét meghatotta az iránta érzett szerelem nagysága és azért megilletődve így válaszolt:

— Kedves Imre, megvizsgáltam a szivemet és úgy találtam, hogy annak mélyén olyan nagyon van bevésvé egy férfinek a képe, hogy azt sohasem tudnám onnan eltávolítani.

Füzes Imre már sejteni kezdte, hogy milyen mérhetetlen boldogság várakozik rá és lihegve kérdezte:

— És ki az a férfi?

— Ennek a férfinek fekete haja, fekete szeme és zöld ruhája van, — szólt a leány pajzánul.

— Erzsike, — kiáltotta túlaradó boldogsággal az erdész.

A leány izzó hangon folytatta beszédét mintha evangéliumot hirdetne:

— Megvizsgáltam a szivemet, Imre és úgy találtam, hogy szeretlek. Ugy találtam, hogy ez a szerelem elég erős ahhoz, hogy a sorsomat a te kezébe merjem adni. Meg vagyok győződve arról is, hogy nem csalódom benned és azért most egy év után kijelentem mult évi szavaidra, melyekkel a kezemet kérte, hogy szivesen leszek a feleséged, mert szeretlek és a lelkem és a testem a tiéd.

(Folyt. köv.)

Bekerített házhely
Mehala főutcájában eladó. Bővebb zeneiskola házmesterénél, földsz. 7. szám. (282)

Családi házat
megvételre keresek. Vargáné, I. Pál-lánka-u. 1. II. em. (278)

Teljes hálószoba
berendezés jókarban lévő, olcsón eladó. Cim a kiadóban. (290)

Ajánlom
tisztá fehér rizlingi boromat tenként 18 leiért, jóságáért felek. Horga Pál vendéglős, II., Felső-árok-utca 1. (280)

Lakás

Szuterén lakás
világos, tágas kiadó. Weisz-villa 18 posta mellett. (272)

Butorozott szoba
esetleg teljes elátással azonnal kiadó. I., Szerb-u 2. I. em. (272)

Egy utcai
és egy udvari egy szobás konak. lakás 15-re kiadó. IV., Árpád-u. 1. (279)

Különféle

Toldi Mátyás
névre szóló pirosigazolvány elveszt. Megtalálójá jutalom ellenében I., Jánosy u. 1. sz. alatt adja le. (283)

Accumulator
Az ősz közeledik és Önnek a téli üzembe helyezi rádióját. Ennek azonban ne legyen Önnek több gondja a kumulátorjával. Mi felszólítás nélkül, automatikusan elvisszük kisült akkumulátorát, gondosan feltöltjük és a feltöltött akkumulátort újra bázhoz szállítjuk. A töltés idejére csere-akkumulátort adunk díjtalanul. Mindezt csekély költségű bérösszegért.
mérnöki iroda, T. I. Soara III., Bulevardul Carol 46. sz. (Polgár-féle cementgyár) Telefon 19-74

Lakótársnőt
keresek, komolyabb, jobb tisztviselő nőt. Cim a kiadóban. (284)

Házhely
a Petőfi-csárdánál, magasan fekvő, 162 m²-es olcsón eladó. Érdeklődni Józsefváros, Str. Gen. Foch (Fibul-utca) 50, ajtó 3.

Ha szép akar lenni!
■ használjon KULKA-féle
■ lilium-tejkrémet, lilium-
■ tejszappant, liliumpu-
■ dert, 3 színben. Kapható
■ kizárólag KULKA Emil város-
■ gyógyszerárában, a „Fekete Sas-
■ hoz” Belváros, Szent György-té-
■ rásán.

BRISTOL SZALLODA
Budapest
legszebb pontján, a
DUNA-PARTON
Uj vezetés mellett ajánlja
Előkelő, patinás szállodájának
gyönyörű szobáit a mai gazdasági
viszonyoknak megfelelő polgári árhoz
Egy ágyas utcai P. 10-16-1
udvari 6-10
Két ágyas utcai dunaparti 24-40
Két ágyas utcai 20-24
udvari 15-18
A jobb szobák árai fürdőszobával
értendők. Minden szobában hideg-
melegvíz, telefon és rádió.
ÉTTERMI ÁRAK:
Komplett reggeli: kávé
v. tea v. kakao egy to-
jással, vajjal és jam-e l P. 1-20
Kitűnő ebéd v. vacsora P. 2-40
Kitűnő ebéd v. vacsora
menü elétellel P. 4-
EZEN LAPRA
hivatkozással a szobaárakból külön
engedmény. Szobarendelés lehetőleg
2-3 nappal előbb eszközözendő.
Bristol szálloda szobáiból és terrasz-
száról a leggyönyörűbb kilátás nyílik
a Dunára és a budai hegyekre.